

7% af børn i dagtilbud holder mindre end tre ugers ferie - og 1,6% holder slet ikke ferie

Samtidig fortæller pædagogisk personale fra både daginstitutioner og dagpleje, at det kan være svært at tage initiativ til dialog med forældrene om barnets ferie i de situationer, hvor barnet vil have glæde af et større afbræk fra dagtilbuddet og øget samvær med forældrene.

Rambøll Management Consulting undersøgte i 2018, hvor meget ferie børn i dagtilbud holder. Undersøgelsen viste, at langt de fleste børn i dagtilbud (ca. 80%) holder mellem tre og ti ugers ferie om året. Men der er også en mindre andel af børn, der ikke holder så meget ferie. Omfanget af børns ferie kan variere fra dagtilbud til dagtilbud, men undersøgelsen viser, at der i gennemsnit er knap 7% af børn i dagtilbud, der holder mindre end tre ugers ferie om året, mens 1,6% slet ikke holder ferie.

Undersøgelsen er gennemført for Socialstyrelsen på baggrund af den politiske aftale "Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet" fra juni 2017. Det er den første systematiske undersøgelse af omfanget af ferie blandt 0-6-årige børn i danske dagtilbud.

Undersøgelsen har kortlagt omfanget af børns ferie ved at indhente data fra IT-systemerne KMD, Tabulex og Assemble om ferieafholdelse i dagplejer, vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner i otte repræsentative kommuner.

Undersøgelsen kan downloades på www.emu.dk/omraade/dagtilbud og www.socialstyrelsen.dk

Viden om omfanget af børns ferie

- Børn i dagtilbud holder i gennemsnit 6,7 ugers ferie om året.
- Ca. 80% af børnene holder mellem tre og ti ugers ferie om året.
- Knap 7% holder mindre end tre ugers ferie om året.
- 1,6% af børn i dagtilbud holder slet ikke ferie.
- Børn i dagpleje holder i gennemsnit en smule mere ferie end børn i daginstitution.
- De fleste børn holder to eller flere ugers sammenhængende ferie (89%) Hertil er der 11% som holder en uge eller mindre ferie i sammenhæng.
- De børn, der samlet holder mindre end tre ugers ferie om året, er typisk også dem, der har mindst sammenhængende ferie.

Kilde:

Rambøll Management Consulting, 2018.

Pædagogisk personale og lederes erfaringer med at sætte fokus på børns ferie

Som supplement til indsamlingen af data vedrørende omfanget af børns ferie har Rambøll som en del af undersøgelsen også interviewet forældre, pædagogisk personale og ledere i daginstitutioner og dagplejen om deres erfaringer med dialog om børns ferie. Interviewene viser, at:

- Pædagogisk personale og ledere oplever et varierende behov for at sætte fokus på temaet 'børns ferie'. Behovet afhænger af, hvilken børne- og forældregruppe der aktuelt er i det enkelte dagtilbud.
- Forældrenes bevæggrunde for at holde mere eller mindre ferie med deres børn forskellige.
- Der findes ikke ét rigtigt svar på, hvor meget og hvilken ferie børn har behov for. Det er derfor afgørende, at dialog med forældre om deres børns ferie tager afsæt i det enkelte barns behov og har fokus på at støtte det, der er bedst for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Omdrejningspunktet for god og konstruktiv dialog mellem forældre og dagtilbud er børneperspektivet og det enkelte barns behov – også når emnet er ferie. Forældre og personale vurderer, at det kan motivere forældre til at holde ferie med deres barn, når personalet synliggør vigtigheden af ferie for barnet. Det kan også være en hjælp at give idéer til, hvordan forældrene kan planlægge ferien og med hvilke aktiviteter, så ferien understøtter barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Det kan skabe anledninger til at indgå i uformelle dialoger med forældre at synliggøre temaet 'børns ferie' i dagtilbuddet. Fx ved hjælp af ophængning af plakater og feriregistreringsark.
- Pædagogisk personale efterspørger blandt andet redskaber, der kan støtte dialog og vejledning af forældrene vedrørende børnenes ferie.

Der er i forbindelse med denne undersøgelse udviklet et inspirationsmateriale til dialoger om børns ferie i dagtilbuddet. Det kan hentes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Inspirationsmaterialet har til formål at danne afsæt og ramme for dagtilbuddenes fokus på temaet 'børns ferie'. Inspirationsmaterialet består af et refleksionsværktøj, der kan understøtte, at I tager emnet om børns ferie op i jeres dagtilbud og i fællesskab reflekterer over, hvordan I ønsker at sætte fokus på børns ferie. Som leder eller dagplejepædagog kan du spille en aktiv rolle i at materialet tages i brug i daginstitutioner og i dagplejen, fx ved at tage det op på personale- eller legestuegruppemøder forud for de store ferieperioder. Spørgsmålene understøtter, at I som gruppe forholder jer til temaet om børns ferie og jeres nuværende praksis (hvad I lægger vægt på i dialog med forældre – og hvilke handlinger, I eventuelt vil sætte i værk).

Materialet har også til formål at gøre forældre til børn i dagtilbuddet opmærksomme på den forestående ferieperiode og inspirere til samvær og konkrete aktiviteter mellem børn og forældre. Derfor kan I bruge materialet til at formidle eksempler på aktiviteter, som er i overensstemmelse med den aktuelle børnegruppes behov og interesser, og evt. de muligheder som jeres lokalområde tilbyder.

Manglende viden om betydningen af børns ferie

Børn kan, ligesom voksne, have brug for et afbræk fra hverdagen, men der findes ingen faste svar på, hvor meget ferie et barn bør holde fra dagtilbuddet. For de fleste børn vil det være gavnligt at holde ferie med deres forældre. Ferierne kan ofte give barnet mulighed for at få mere koncentreret tid med sine forældre, med plads til nærvær og omsorg. Der kan dog også være en mindre gruppe af børn i udsatte positioner, hvor det kan være mere gavnligt for barnet at fastholde den stabile tilknytning til dagtilbuddet, også henover ferieperioder.

Der findes ingen forskning eller andre former for undersøgelser af, hvordan afholdelsen af ferie påvirker børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Beslægtet litteratur viser, at barnets samvær med forældrene overordnet set har afgørende betydning for barnets trivsel. Nyere studier indikerer derudover, at barnets trivsel ikke kun påvirkes af, hvem forældrene er, og hvilken baggrund de har, men også af hvad forældre foretager sig sammen med børnene. Eksisterende studier viser således, at børns samvær med forældrene er betydningsfuldt, men de forholder sig ikke specifikt til betydningen af ferie.

Kilder:

Halse, John Aasted (2008), Børn og Stress. Dafolo.

Lenchler-Hübertz, Bagger & Jensen (2015), Trivsel i det moderne børneliv. Stress og mestring. Akademisk Forlag.

Niclasen, Lund og Obel (2016), Indsatser der fremmer mental sundhed hos børn og unge. Et systematisk litteraturstudie af internationale undersøgelser. Sundhedsstyrelsen.

Burgess, Stephen R. (2011), "Home literacy environments (HLEs) provided to very young children", i: Early Child Development and Care, 181, 445-462.

Hoff, E. (2006), "How social contexts support and shape language development", i: Developmental Review, 26(1), 55-88.

